

การพัฒนาหลักสูตรเสริมเพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน
โรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชน

คุณพล สุวรรณรัตน์

คุณฉันทิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษาคุณวุฒิปบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

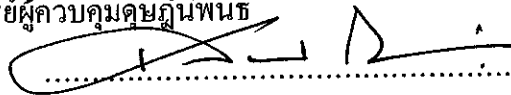
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา

มิถุนายน 2550

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

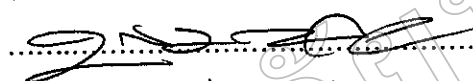
อาจารย์ผู้ควบคุมคณานิพนธ์และคณะกรรมการสอบปากเปล่าคณานิพนธ์ ได้พิจารณา
คณานิพนธ์ของ ดนุพล สุนทรรัตน์ ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรปริญญาการศึกษาคณานิพนธ์ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

อาจารย์ผู้ควบคุมคณานิพนธ์

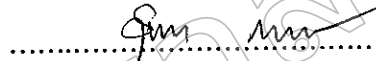
ประธาน

(ศาสตราจารย์ ดร.เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.คุณวุฒิ คนฉลาด)

กรรมการ

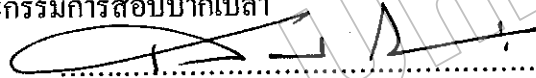
(อาจารย์ ดร.สุชาดา กรเพชรปณี)

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภารดี อนันต์นาวิ)

คณะกรรมการสอบปากเปล่า

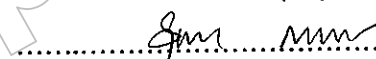
ประธาน

(ศาสตราจารย์ ดร.เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์)

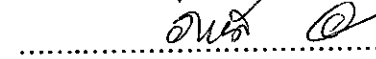
กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.คุณวุฒิ คนฉลาด)

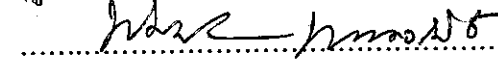
กรรมการ

(อาจารย์ ดร.สุชาดา กรเพชรปณี)

กรรมการ

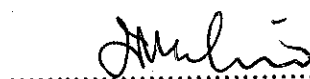
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภารดี อนันต์นาวิ)

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ทศนีย์ ทานตวนิช)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับคณานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษาคณานิพนธ์ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพา

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.ประทุม ม่วงมี)

วันที่ 18 เดือน มิถุนายน พ.ศ. 2550

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จอย่างสมบูรณ์เพราะผู้วิจัยได้รับความกรุณาอย่างยิ่งจาก อาจารย์หลายท่าน ท่านแรกที่คุณวิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง คือ ศาสตราจารย์ ดร.เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์ ราชบัณฑิต ที่กรุณารับเป็นประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ท่านให้การเอาใจใส่ดูแล ให้คำปรึกษาแนะนำ เป็นต้นแบบที่ดีในเชิงวิชาการ และท่านเป็นผู้ให้สิ่งดีงามอันทรงคุณค่านานัปการแก่ผู้วิจัยเกินกว่าจะบรรยายได้

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.คุณวุฒิ คนฉลาด ดร.สุชาดา กรเพชรปามี และ ผศ.ดร.ภารดี อนันต์นารี ที่ให้ความเมตตาเป็นกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ท่านทั้ง 3 ได้สละเวลาอันมีค่าให้คำปรึกษาแนะนำในการจัดทำงานวิจัยนี้ ห่วงใยดูแลเอาใจใส่ ให้กำลังใจ และส่งเสริมให้ผู้วิจัยมีความรอบรู้ และมีความก้าวหน้าในเชิงวิชาการตลอดเวลา อีกทั้งความสมบูรณ์ของงานวิจัยนี้คงเกิดขึ้นไม่ได้หากขาดความกรุณาจาก ดร.ราชันย์ บุญธิมา ที่ให้ความอนุเคราะห์ตรวจสอบความถูกต้องของการใช้สถิติเพื่อวิเคราะห์ผลการทดลอง และการให้คำปรึกษาที่มีคุณค่าต่อผู้วิจัยในการพัฒนางานวิจัยชิ้นนี้เป็นอย่างยิ่ง

ขอกราบขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญ และผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์แก่ผู้วิจัยทั้งในด้านการแสดงความคิดเห็น และการให้ข้อมูลที่จำเป็น การตรวจคุณภาพเครื่องมือวิจัย การตรวจสอบ และประเมินหลักสูตรที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น

นอกจากนี้ผู้วิจัยขอขอบคุณผู้บริหาร คณะครู-อาจารย์ โรงเรียนวชิราวุธวิทยาลัยทุกท่านที่ได้อำนวยความสะดวก และได้ช่วยเหลือผู้วิจัยในการทดลองใช้หลักสูตรเป็นอย่างดี

อีกกลุ่มหนึ่งที่ผู้วิจัยขอกล่าวขอบคุณในที่นี้ คือ เพื่อนนิสิตปริญญาเอกสาขาวิชาการบริหารการศึกษาทุกท่านที่มีความปรารถนาดีคอยช่วยเหลือสนับสนุน และให้กำลังใจสำหรับการทำวิจัยครั้งนี้ตลอดมา โดยเฉพาะพี่ชายทั้งสอง คือ ดร.จิณณวัตร ปะโคทั้ง และดร.สุชาติ เสวตบติ ที่ดูแลเอาใจใส่ให้คำปรึกษาแก่น้องมาตลอด และต้องขอขอบคุณในน้ำใจที่ดีงามของ ดร.พรสันต์ เลิศวิทยาวิวัฒน์ และอาจารย์ดวงแข สุนทรรัตน์ ในการให้คำแนะนำในการใช้ภาษา และการค้นคว้าข้อมูลสำหรับงานวิจัยนี้

ท้ายสุดนี้ ผู้วิจัยขอบพระคุณงามความดีที่เกิดขึ้นจากงานวิจัยนี้ให้แก่คุณพ่อสุทัศน์ สุนทรรัตน์ คุณแม่อุ่นเรือน สุนทรรัตน์ บิดามารดาผู้ให้กำเนิด และสนับสนุนเป็นกำลังใจให้แก่ผู้วิจัยเสมอมา รวมถึงคุณป้ากาญจนา สุนทรรัตน์ ที่ให้ความรัก ความเมตตา ส่งเสริมการศึกษาแก่ผู้วิจัยด้วยความเคารพยิ่ง

46820066: สาขาวิชา: การบริหารการศึกษา; กศ.ด. (การบริหารการศึกษา)

คำสำคัญ: หลักสูตรเสริม/ คุณธรรมจริยธรรม

คุณพล สุนทรรัตน์: การพัฒนาหลักสูตรเสริมเพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน
โรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชน (DEVELOPING ENRICHMENT PROGRAM FOR VIRTUE AND
MORALITY DEVELOPMENT OF PRIVATE SECONDARY SCHOOL STUDENTS)

อาจารย์ผู้ควบคุมคุณภาพ: เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์, Ph.D., คุณวุฒิ คนฉลาด, Ed.D., สุชาติ
กรเพชรปณี, Ph.D., ภารดี อนันต์นารี, กศ.ด. 340 หน้า. ปี พ.ศ. 2550.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาและหาประสิทธิภาพของหลักสูตรเสริมเพื่อพัฒนา
คุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชน กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนโรงเรียนวชิราวุธ
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2550 จำนวน 12 ห้องเรียน สุ่มกลุ่มตัวอย่างอย่างง่าย เป็นกลุ่มทดลอง
1 ห้องเรียน จำนวน 40 คน และเป็นกลุ่มควบคุม 1 ห้องเรียน จำนวน 40 คน ทดสอบนักเรียนด้วย
แบบประเมินผลการใช้หลักสูตรเสริมที่ประเมินเจตคติ และพฤติกรรมที่มีคุณธรรมจริยธรรมของ
กลุ่มตัวอย่างก่อน และหลังการทดลองทั้งสองกลุ่ม แล้ววิเคราะห์

ผลการทดลองโดยใช้สถิติการหาค่าสหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และการวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วม

ผลการวิจัยพบว่า ค่าเฉลี่ยเจตคติและพฤติกรรมที่มีคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน
โรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชน เมื่อจัดผลของความแตกต่างก่อนการทดลอง (Pre-Test) แล้วปรากฏดังนี้

1. ความสัมพันธ์ระหว่างเจตคติกับพฤติกรรมที่มีคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน
หลังการทดลอง มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001
2. ผลการเปรียบเทียบเจตคติการมีคุณธรรมจริยธรรมหลังการทดลอง ระหว่างกลุ่มควบคุม
กับกลุ่มทดลอง พบว่า กลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยโดยรวมสูงกว่ากลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .05 หากพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ความมีวินัย และความประหยัด กลุ่มทดลองสูงกว่า
กลุ่มควบคุม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์
และความขยันหมั่นเพียร มีเจตคติต่อการมีคุณธรรมจริยธรรมไม่แตกต่างกัน
3. ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมการมีคุณธรรมจริยธรรมหลัง การทดลองระหว่างกลุ่ม
ควบคุม กับกลุ่มทดลอง พบว่า ค่าเฉลี่ยโดยรวมไม่แตกต่างกัน หากพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า
พฤติกรรมด้านความมีวินัยของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุม แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ ความประหยัด และความขยันหมั่นเพียร
มีพฤติกรรมการมีคุณธรรมจริยธรรมไม่แตกต่างกัน

46820066: MAJOR: EDUCATIONAL ADMINISTRATION; Ed.D. (EDUCATIONAL ADMINISTRATION)

KEYWORDS: ENRICHMENT PROGRAM/ VIRTUE AND MORALITY

DANUPON SUNTARAT: DEVELOPING ENRICHMENT PROGRAM FOR VIRTUE AND MORALITY DEVELOPMENT OF PRIVATE SECONDARY SCHOOL STUDENTS.

DISSERTATION ADVISORS: SERMSAK WISALAPORN, Ph.D., KUNAWUDH

KONCHALARD, Ed.D., SUCHADA KORNPETPANE, Ph.D., PHARADEE ANANTANAWEE, Ed.D. 340 P. 2007.

The purposes of this research were to develop and to find the efficiency of the enrichment program for virtue and morality development of private secondary school students. The sampling were 2 from 12 classes of the Wachiranukul school, third year, 2007, by simple random sampling. The first class, 40 students, was the experimental group and the second class, 40 students, was control group. The research instrument was the evaluation form of the enrichment program for virtue and morality development which was applied before and after the experiment in both groups. The data were then analyzed by Pearson Product Moment Correlation Coefficient and ANCOVA.

After eliminating the difference before pre-test, mean of attitude and morality of private high school students showed up as follow:

1. There was a significant difference in relation between attitude and behavior of students' virtue and morality after testing at .001
2. The result of comparing the attitude of virtue and morality after testing between control group and experimental group indicated that in general the mean of the experimental group was higher than the control group with the significant level of .05. Considering in each aspect it was found that there was a significant difference in being well disciplined and being thrifty of the experimental group which was higher than the control group at .01. But in responsibility, fidelity and diligence, there was no significant difference in attitude towards virtue and morality.
3. The result of comparing the behavior of virtue and morality after testing between control group and experimental group indicated that there was no significant difference in general. Considering in each aspect it was found that there was a significant difference in the discipline behavior of the experimental group which, was higher than the control group at .05. In the contrary, the behavior of virtue and morality was found of being indifferent in responsibility, fidelity, thrift, and diligence.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพ.....	ณ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	6
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	6
คำถามในการวิจัย.....	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการวิจัย.....	8
ขอบเขตของการวิจัย.....	8
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	8
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
แนวคิด ทฤษฎี เกี่ยวกับคุณธรรมจริยธรรม.....	12
แนวคิดการพัฒนาหลักสูตร.....	42
แนวคิดเกี่ยวกับการมัธยมศึกษาและโรงเรียนเอกชน.....	53
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	56
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	63
ขั้นตอนการวิจัย.....	63
ขั้นตอนที่ 1 การสำรวจและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน.....	64
ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนาหลักสูตรเสริม.....	67
ขั้นตอนที่ 3 การตรวจสอบประสิทธิภาพของหลักสูตรเสริม.....	74
ขั้นตอนที่ 4 การปรับปรุงหลักสูตรเสริม.....	78

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิจัย.....	80
ตอนที่ 1 ผลการสำรวจและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน	80
ตอนที่ 2 ผลการพัฒนาหลักสูตรเสริม	83
ตอนที่ 3 ผลการตรวจสอบประสิทธิภาพของหลักสูตรเสริม.....	89
ตอนที่ 4 การปรับปรุงหลักสูตรเสริม	97
5 สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	98
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	98
วิธีดำเนินการวิจัย.....	98
สรุปผลการวิจัย.....	99
อภิปรายผลการวิจัย.....	101
ข้อเสนอแนะ	111
บรรณานุกรม.....	113
ภาคผนวก.....	126
ภาคผนวก ก.....	127
ภาคผนวก ข.....	135
ภาคผนวก ค.....	144
ภาคผนวก ง.....	148
ภาคผนวก จ.....	150
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	340

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 เหตุผลเชิงจริยธรรม 6 ชั้น แบ่งออกเป็น 3 ระดับ ตามทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรม ของโคลเบอร์ก.....	42
2 รูปแบบการทดลองแบบ Pre-Test – Post-Test Control Group Design	74
3 แสดงผลการประเมินความเหมาะสมของเค้าโครงหลักสูตรเสริม โดยผู้เชี่ยวชาญ.....	84
4 ผลการวิเคราะห์ดัชนีความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญต่อเค้าโครงหลักสูตรเสริม.....	87
5 แสดงค่าความสัมพันธ์ระหว่างเจตคติกับพฤติกรรมการมีคุณธรรมจริยธรรมของ นักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชน หลังการทดลอง.....	89
6 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของเจตคติการมีคุณธรรมจริยธรรมของ นักเรียนก่อน และหลังการทดลองของนักเรียนที่ได้รับการเรียนด้วยหลักสูตรเสริม (กลุ่มทดลอง) กับนักเรียนที่ไม่ได้รับการเรียนด้วยหลักสูตรเสริม (กลุ่มควบคุม).....	90
7 แสดงผลการเปรียบเทียบเจตคติการมีคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนโรงเรียน มัธยมศึกษาเอกชนที่ได้รับการเรียนด้วยหลักสูตรเสริม (กลุ่มทดลอง) กับนักเรียน ที่ไม่ได้รับการเรียนด้วยหลักสูตรเสริม (กลุ่มควบคุม).....	91
8 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมการมีคุณธรรมจริยธรรม ของนักเรียน ก่อนและหลังการทดลองของนักเรียนที่ได้รับการเรียนด้วยหลักสูตรเสริม (กลุ่มทดลอง) กับนักเรียนที่ไม่ได้รับการเรียนด้วยหลักสูตรเสริม (กลุ่มควบคุม).....	93
9 แสดงผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมการมีคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียนที่ได้รับ การเรียนด้วยหลักสูตรเสริม (กลุ่มทดลอง) กับนักเรียนที่ไม่ได้รับการเรียน ด้วยหลักสูตรเสริม (กลุ่มควบคุม).....	94
10 ผลการประเมินการทดลองใช้หลักสูตรเสริม โดยนักเรียนกลุ่มทดลอง	96

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย	7
2 แสดงการพัฒนาหลักสูตรแบบครบวงจรของวิชัย วงษ์ใหญ่	46
3 จุดเน้นในการสอนระหว่างหลักสูตรปกติกับหลักสูตรเสริม	50
4 ขั้นตอนการวิจัยเพื่อพัฒนาหลักสูตรเสริม	79